

ŽAN-BERNAR PUJ SERŽ BLOK AN BLANŠAR

ENCIKLOPEDIJA LOŠIH ĐAKA, buntornika i ostalih genijalaca

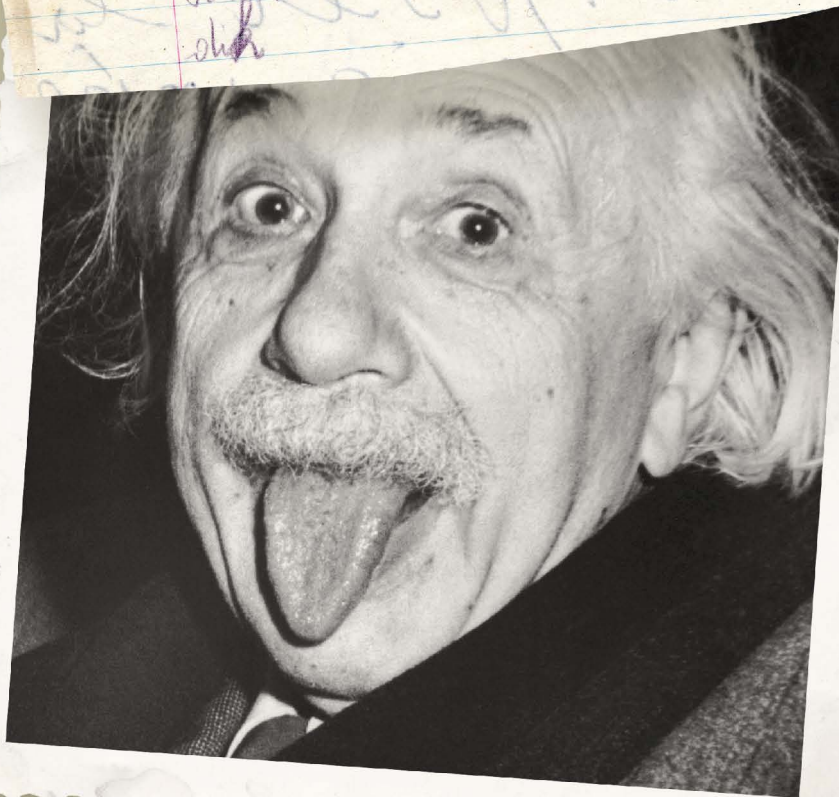
Balzac

Karlo veliki

Sezan

Čaplin

Bel

Agata
Kristi

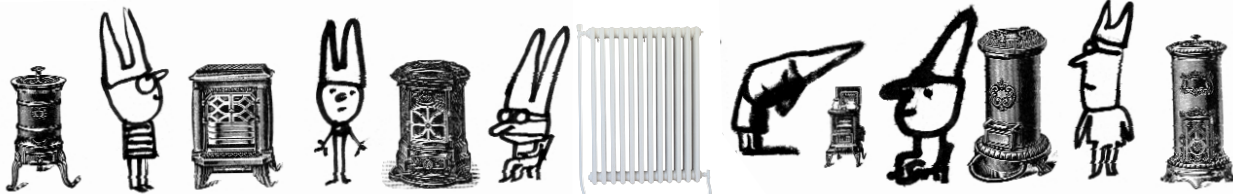
Darvin

Dizni

i drugi

Kreativni centar

Žan-Bernar Puj, Serž Blok, An Blanšar
ENCIKLOPEDIJA LOŠIH ĐAKA, BUNTOVNIKA I OSTALIH GENIJALACA

Naslov originala:
Jean-Bernard Pouy, Serge Bloch, Anne Blanchard
L'ENCYCLOPÉDIE DES CANCRES, DES REBELLES ET AUTRES GÉNIES

Copyright © Editions Gallimard Jeunesse, 2006

Za izdanje na srpskom jeziku © Kreativni centar, 2008

Prevela s francuskog:
Nadežda Đurović

Urednik:
Ljiljana Marinković

Lektura:
Lektorski tim Kreativnog centra

Izdaje:
Kreativni centar, Beograd, Gradištanska 8
tel.: 011 / 38 20 464, 38 20 483, 24 40 659
www.kreativnicentar.co.yu
e-mail: info@kreativnicentar.co.yu

Štampano u Maleziji

Tiraž:
2.000

ISBN: 978-86-7781-604-9

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd
929(100)(031.053.2)

ПУЈ, Жан-Бернар
Enciklopedija loših đaka, buntovnika
i ostalih genijalaca / Žan-Bernar Puj i Serž
Blok ; prema ideji i pod rukovodstvom An
Blanšar ; [prevela s francuskog Nadežda
Đurović]. – Beograd : Kreativni centar, 2008
(Malezija). – 123 str. : ilustr. ; 27 cm

Prevod dela: L'encyclopédie des cancre,
des rebelles et autres génies / Jean-Bernard
Pouy, Serge Bloch, Anne Blanchard. – Slike
autora. – Tiraž 2.000. – Autori: str. [126].
– Bibliografija: str. 116–119. – Registar.

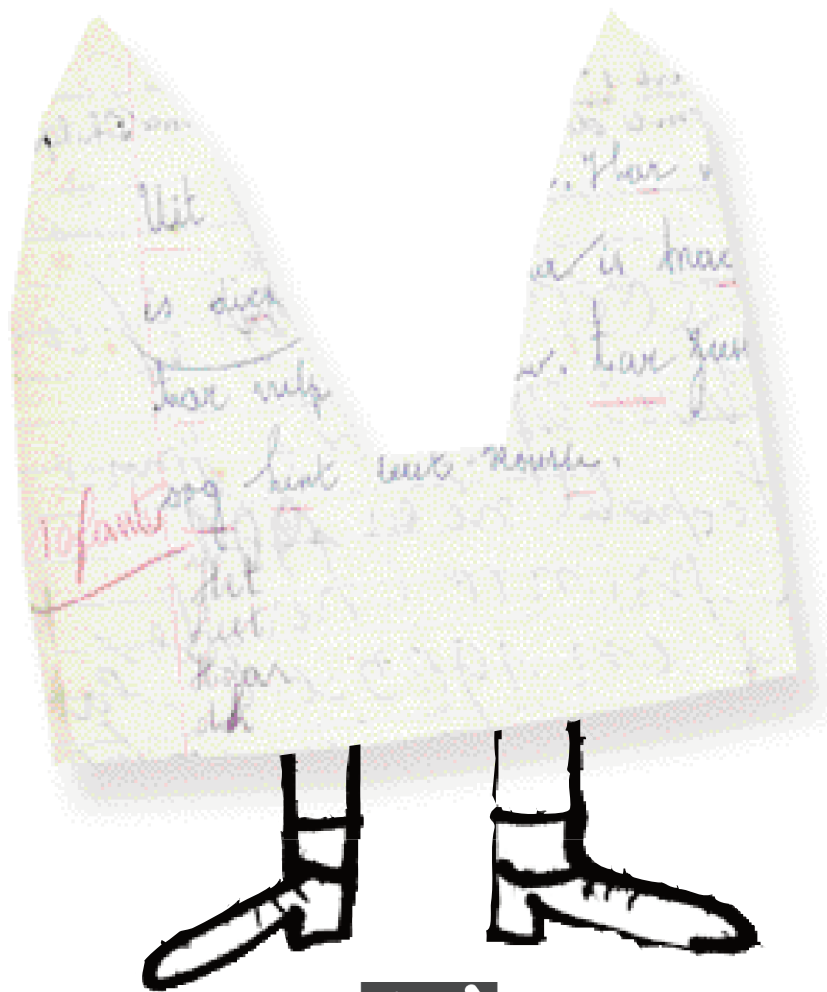
ISBN 978-86-7781-604-9

1. Блок, Серж [аутор]

а) Познате личности – Енциклопедије за децу
COBISS.SR-ID 147690252

ŽAN-BERNAR PUJ I SERŽ BLOK
PREMA IDEJI I POD RUKOVODSTVOM
AN BLANŠAR

ENCIKLOPEDIJA LOŠIH ĐAKA, *buntornika i ostalih genijalaca*

Kreativni centar

PREDGOVOR

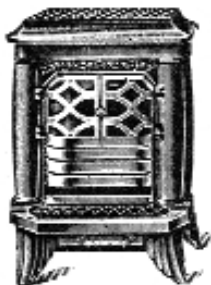
Ko bi se kladio na njih kada su bili mladi?

Evo galerije portreta ličnosti koje su obeležile istoriju, književnost, nauku ili umetnost ... uprkos katastrofalnim počecima.

U školi su ih smatrali netaalentovanim, nesposobnim, osuđenim na neuspeh, ukratko – lošim đacima! Roditelji, nastavnici – svi su zbog njih bili očajni, sve je izbezumljivao njihov buntovnički duh. Dremali su kraj peći ili radijatora ili su išli raznim zaobilaznim putevima pre nego što su stupili na onaj pravi i pre nego što su otvorili prava vrata.

Istorija ih je s vremenom zaogrнула slavom i učinila od njih genijalce. Njihove ličnosti ističu se u istoriji poput svetionika. O njima se uči u školi, a u knjigama i muzejima prikazani su namrštenog čela i džepova punih vrlina. Ali – na tim džepovima postoje rupe!

Hajde da ih ovde upoznamo na drugačiji način – kroz priče o njihovoj neobičnoj mladosti. One su prepune smešnih i dirljivih događaja: o tome svedoče autobiografije, prepiska, istorijska dela (koje smo zbog vas morali da čitamo). U tim pričama vladaju nežnost i sećanja koja će vam izmamiti osmeh. Crteži Serža Bloka u istom su duhu i čas drsko izobličavaju, a čas nežno bude nepomične statue.

U kratkim tekstovima na marginama izneti su podaci i činjenice. Te male ozbiljne beleške pokazuju zašto su ove ličnosti značajne ili na koji su način ostavile svoj pečat u istoriji; u njima se pominju revolucionarni pronalasci i jednačine, bitke, veliki romani, čuvene slike ili kulturni filmovi...

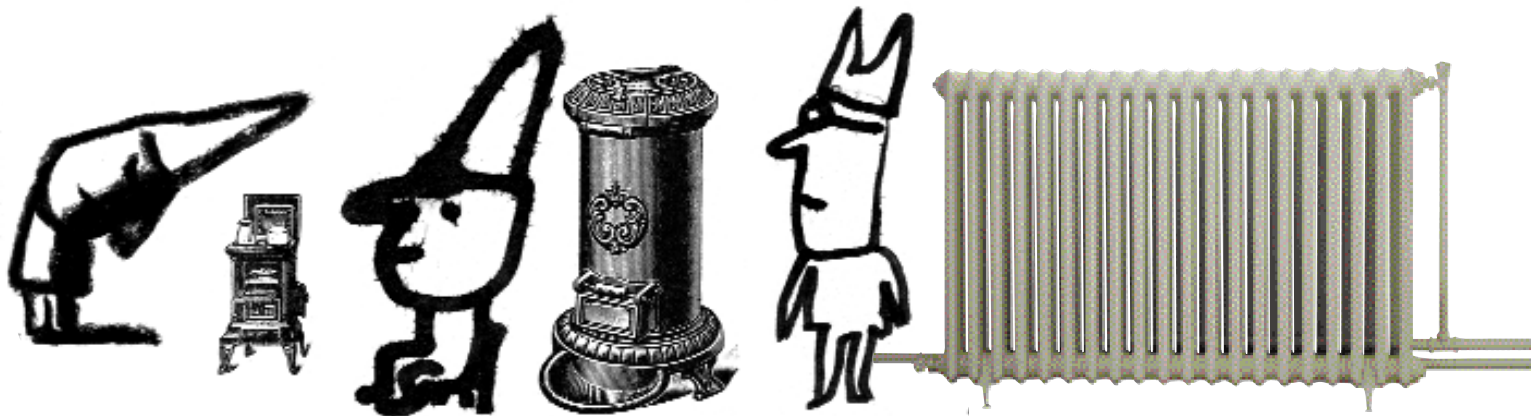
Ovo, međutim, nisu uobičajene, savršene biografije.

Veliku ulogu često je imao slučaj: oni su se slučajno rodili u tom vremenu i u sredini koja im je omogućila da razviju svoj dar. A kad su jednom pošli neuobičajenim putevima, pokretale su ih strast, volja za postojanjem, glad za životom.

Da li su oni zaista imali mogućnost izbora? Udovoljiti svojoj strasti, pretočiti u delo više nego zahtevnu inteligenciju, posvetiti život svom talentu ... to nije nimalo lak posao. Junaci ove knjige ne daju nam tipičan primer i nisu tipični uzori.

Enciklopedija loših đaka, koja u šaljivom tonu oživljava slavne ličnosti, poziva nas i da se nasmešimo godinama detinjstva i skromnim vrludanjima koja smo svi doživeli!

A možda izgubljeno vreme uopšte ne postoji?

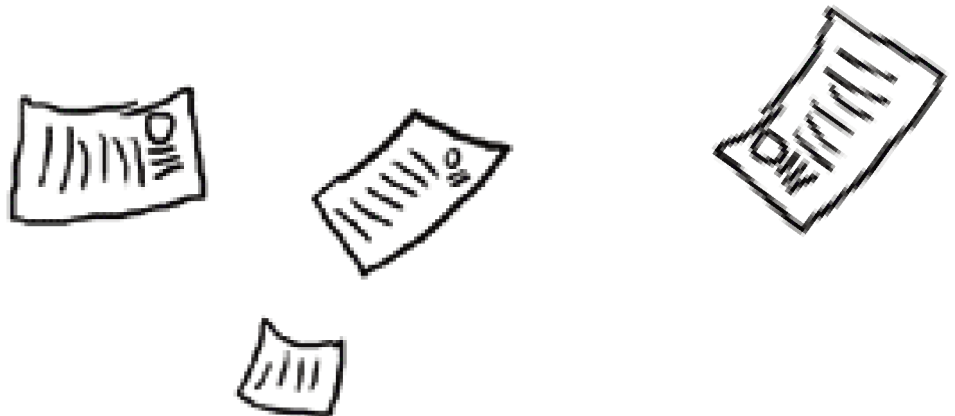
KARLO VELIKI

Karlo Veliki, kralj Franačke od 768. godine, zavladao je velikim delom Zapadne Evrope zahvaljujući osvajачkim pohodima. Oko 800. godine papa ga je u Rimu krunisao za cara. Jednom ili dvaput godišnje okupljao je plemiće iz svog carstva kako bi odobrili zakone koje je želeo da donese. Da bi mogao da upravlja carstvom, podelio ga je na grofovije, a njima su upravljali ... grofovi. Oni su sproveli careve odluke, a kao nagradu za vernost dobijali su zemlju. Karlo Veliki ih je kontrolisao uz pomoć izaslanika, nazvanih *missi dominici*, koji su plemiće podsećali na to da je on jedini vladar.

Kome na pamet ta ludost pade da se škole za decu grade? Onom prokletom Karlu Velikom, onom prokletom Karlu Velikom!, kaže pesma. Jeste tako, ali to i nije baš sasvim tačno.

Karlo je rođen 742. godine; bio je sin franačkog kralja Pipina Malog i Berte Velikog Stopala (Bertrade fon Lun). Pošto mu roditelji u to vreme još nisu bili u braku, smatrao se nezakonitim detetom. O njemu se zbog toga nisu mnogo brinuli, jer ionako niko nije mislio da će on postati vladar. Nasuprot tome, njegovom mlađem bratu Karlomanu svi su ugađali i on je bio vaspitavan kao princ. U međuvremenu Berta i Pipin venčali su se pred sveštenikom.

Eto, o ljudskoj sudbini odlučuju sitnice. Sigurno je zbog svega toga Karlo ostao neobrazovan i govorio je samo maternjim jezikom, nekom vrstom nemačkog. Pa, dobro, ni to nije tako loše.

KARLO VELIKI (742–814),
vladar Francuske i Nemačke,
toliko je proširio svoju teritoriju
na našem kontinentu da ga ponekad
nazivaju „ocem Evrope“

Iako je škola izmišljena pre Karla Velikog, baš njemu je palo na pamet da naredi da se u opatijama i manastirima otvori što veći broj škola; u njih su išli samo dečaci. U to doba sveštenici i monasi bili su gotovo jedini koji su umeli da čitaju, pišu i računaju i koji su mogli da podučavaju. Da bi upravljao svojom ogromnom zemljom, Karlu Velikom bilo je potrebno mnogo obrazovanih ljudi, onih koji su mogli da pišu zakone i naredbe. A bili su mu potrebni i činovnici koji bi te zakone i naredbe mogli da pročitaju.

Karlovo obrazovanje bilo je vrlo oskudno, ali je zato bio odličan u sportovima, naročito vodenim. Tek kada je odrastao, poželeo je da nauči nešto više. Ipak, čitao je malo, a nikad nije naučio dobro da piše. Pod jastuke na svom krevetu uvek je stavljao tablice i sveske da bi u slobodno vreme vežbao pisanje, ali je počeo suviše kasno, pa je rezultat bio slab, rekao je Ajnhard, jedan od Karlovih prijatelja. Karlo je s njim odrastao, a Ajnhard je živio na dvoru i bio je veoma učen. U međuvremenu je Karlov brat Karloman postao bitan lik. Zatim je tata Pipin umro i kraljevstvo je podeljeno napola. Jedan deo dobio je Karlo, a drugi Karloman.

Snažan, vesele naravi, poletan, hrabar i odlučan (dosta smo ga hvalili!), mešavina vojnika i seljaka, Karlo Veliki je bio omiljen u narodu, a oko sebe je okupljao obrazovane ljude: *Za vreme obeda tražio je da mu se pričaju ili čitaju priče o prošlim vremenima i hronike.* Među učenim ljudima koji su ga okruživali bio je i slavni Alkuin iz Jorka u Engleskoj. Malo-pomalo, njihovi razgovori pretvorili su se u privatne časove retorike, dijalektike i astronomije. Tada je Karlo Veliki postao stvarno odličan đak. Razumeo je grčki bolje nego što ga je govorio, učio je da čita latinski, a zanimao se za gramatiku, teologiju, filozofiju i račun.

Budući bradati car (to o njegovoj bujnoj bradi u stvari je samo priča ... u to vreme u modi su bili brkovi) već je bio shvatio da je obrazovanje najvažnije za upravljanje ogromnom teritorijom kojom je vladao, a na kojoj je svako govorio kako je hteo. Pozvao je učene ljude da osnuju dvorsku

školu (neku vrstu super univerziteta), a odlučio je da, uz Alkuinovu pomoć, otvori škole čak i po selima.

U škole su primani đaci koji su dolazili sa svih strana, bogati i siromašni, plemenitog roda i oni iz naroda. Nije im bilo potrebno ništa drugo osim intelektualnih ili duhovnih sposobnosti, koje su procenjivali direktori škola, a u ono vreme to su bili opati ili episkopi.

Ukratko, da bi se tu dospelo, valjalo je biti među najboljima i s tim nije bilo šale: car je okupljao buduće naučnike i činovnike.

Nije bio glup taj Karlo Veliki.

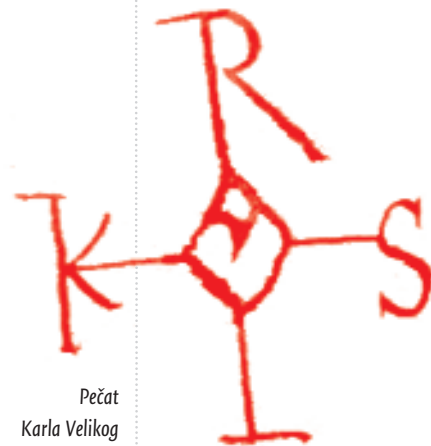
Pošto je svako pisao šta je hteo i kako je hteo, Karlo je sproveo reformu pisma. Svuda je uveo pismo koje se naziva karolinška minuskula, elegantno i čitko; ono se nalazi u osnovi francuskog pisma.

Štitio je manastire i pružao podršku teolozima i onima koji su proučavali verske tekstove, ali i umeticima i arhitektama. Njegovo doba naziva se karolinškom renesansom.

Super je on bio.

Utisci i komentari

Kako u srednjem veku nisu postojale štamparije, tekstovi su prepisivani. To su radili monasi ispisujući ih na pergamentu, koji je izrađivan od životinjske kože. Pisalo se velikim slovima, koja je bilo teško čitati. Zato je prilikom svakog narednog prepisivanja postojala velika mogućnost da prepisivač pogreši. I tako su se greške prenosile s pergamenta na pergament i bilo ih je sve više. Car je zbog toga ohrabrivao monahe da pišu malim slovima, to jest pismom koje se naziva karolinška minuskula. Oni su to prihvatili, a zadržali su običaj da na marginama tekstova ispisuju svoje utiske i komentare ... ali od tada čitko: Što je ovde hladno..., Gladan sam i jedva čekam ručak, Što je ovaj tekst dosadan!

Pečat
Karla Velikog

SADRŽAJ

do, do, do, do, do, do, do, do, do, do, do,
do, do, do, do, do, do, do, do, do, do, do

Predgovor	4
Karlo Veliki	6
Leonardo da Vinči	10
Luj XIV	16
Bifon	20
Napoleon Bonaparta	24
Onore de Balzak	28
Aleksandar Dima	32
Čarls Darvin	36
Abraham Linkoln	40
Đuzepe Verdi	44
Gistav Flober	48
Pol Sezan	52
Aleksandar Grejam Bel	56
Tomas Edison	60
Klod Debisi	64
Vinston Čerčil	68

Džek London	72
Albert Ajnštajn	76
Pablo Pikaso	80
Čarli Čaplin	84
Žan Kokto	88
Agata Kristi	92
Volt Dizni	96
Luj Armstrong	100
Salvador Dali	104
Fransoa Trifo	108
Džon Lenon	112
Bibliografija	116
Indeks	120
Spisak ilustracija	122
Sadržaj	124
Autori	126

ENCIKLOPEDIJA LOŠIH ĐAKA, buntovnika i ostalih genijalaca

Edison

Luj XIV

Lenon

London

Pikaso

Verdi

Leonardo

i drugi

Ko bi se kladio na njih kada su bili mladi?

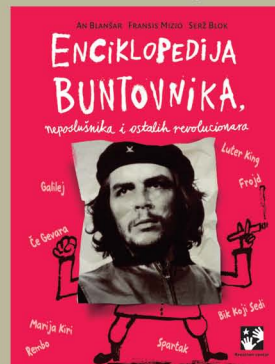
Evo galerije portreta ličnosti koje su obeležile istoriju, književnost, nauku ili umetnost ... uprkos katastrofalnim počecima.

Istorija ih je s vremenom zaogrнула slavom i učinila od njih genijalce. Njihove ličnosti ističu se u istoriji poput svetionika. O njima se uči u školi, a u knjigama i muzejima prikazani su namrštenog čela i džepova punih vrlina. Ali – na tim džepovima postoje rupe!

Hajde da ih ovde upoznamo na drugačiji način – kroz priče o njihovoj neobičnoj mladosti.

Žan-Bernar Puj
Serž Blok
An Blanšar

Iz iste edicije:

ISBN 978-86-7781-604-9

9 788677 816049

www.kreativnicentar.rs